

VASÉS FÉMMUNKÁS

Előfizetési ára: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szervezetének Hivatalos Közlönye Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei, Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59.
 negyedévre 15 L, egyes szám 5 L. Megjelenik minden hó 1-én (volt Magyar-utca) — Telefon 484.

Gazdasági és társadalmi fejlődés II.

Cikkünk első részében a gazdasági élet főbb jelenségeivel foglalkoztunk, illetve azon elsődrendű tényezőkkel, melyek a gazdasági élet kialakulására határozó befolyást gyakorolnak. Ezek ismerete alapján könnyebben fogjuk megérteni a következőket:

A munka ára: a munkabér. A nyersanyag árán kívül a munkabér szintén befolyásolja a termelvény előállításának költségeinek a nagyságát. Bár a kínálat és kereslet árbefolyásoló törvénye alól a munka ára sem vonhatja ki magát, mindazonáltal a munkabérnek van egy bizonyos meghatározó alapja, melytől nem igen tehet jelentékeny hullámzásokat sem felfelé, sem lefelé. Ez az alap: a munkás megélhetési minimuma. Megélhetési minimum alatt viszont a munkás munkabérének egyik napról a másikra való fenntartásához szükséges minimális életszükségleteket értjük, szóval mindazt, ami szükséges ahhoz, hogy a munkás újabb erővel pótolhassa a termelésben már kiadott munkabérének, valamint azon fenntartási költségeket is, melyek szükségesek ahhoz, hogy az egyik munkásgenerációnak, ha megöregszik és meghal, egy újabb generáció vehesse át a helyét. Ez a megélhetési minimum azonban — hely, idő és szokások szerint — változó, tehát nem mindig egyforma.

Már most, ha a tőkének az a törekvése, hogy egy árucikknek minél kisebb legyen az előállításának költsége és minél nagyobb az eladásából származó haszonrészt, — a munkásnak ezzel szemben az a törekvése, hogy a haszonrészt megkevesbitésével minél jobb díjazáshoz jusson. Ilyformán a tőkés és a munkás érdekei homlokegyenest ellenkeznek, ami állandóan konfliktusokra ad okot. Ez az állandó érdekösszetűzés adta aztán alapját a világ leghatalmasabb tömegmozgalmának, a szocialista mozgalomnak.

A kapitalisztikus termelési rendszer egyik legnagyobb fogyatékosága az, hogy nem tud egyensúlyt tartani a termelés és a fogyasztás követelményei között, amiből termelési anarchia keletkezik. A termelés és fogyasztás közötti összhang hiánya ugyancsak országos, mint világgazdasági viszonylatban gazdasági válságokat idéz elő, mely válságok nyomán először a piac, majd az egész gazdasági élet megrázkódik és súlyos veszteségeket szenved.

A termelés és fogyasztás közötti egyensúly hiánya, bár nem ilyen kirívó mértékben, de mindig megvolt a kapitalista termelési rendszeren belül. Ennek dacára a háború előtti években a helyzet bizonyos fokig normalizálódott. Az egyes országok és világrészek áru-termelése és áru-fogyasztása közötti viszonyt az adott szükségletek bizonyos mértékig szabályozták. Így Európa ipari államai termékeikkel ellátták Európa agrárállamait, valamint a többi világrész legnagyobb részét. Viszont nyers-termékeiket ezekből szerezték be. Közben, természetesen, az ipari államok nem egyszer heves harcokat vívtak egymással részint az új piacok megszerzése, részint a velük szemben versenyző vállalatok kiirtása céljából. És hogy a harc sikeres kimenelele biztosítva legyen, az egyazon ipari termékeket gyártó üzemek nem egyszer hatalmas érdekcsoportokba, trösztökbe és kartellekbe egyesítették erejüket.

Az Európa ipari államai közötti gazdasági versenyzés, mely közben a gazdasági imperia-lizmus jellegét öltötte, hovatovább politikai

ellentéteket termelt ki, nemzetközi politikai feszültséget idézett elő, ami azután az irtózatos világháborúnak különféle ürügyekkel való ki-robbantásához vezetett.

A háború 4 és fél évig tartott; 40 millió ember állt fegyverben egymással szemben s ezen idő alatt a háborút viselő államok ipari és mezőgazdasági termelése kizárólag a pusztító háború szolgálatába állított be. A géptechnika hallatlan fejlődést ért el, mert a munkásokat a frontra küldték és az így keletkezett férfi munka-erőhiányt, bent az országban, gépi munkaerővel kellett pótolni, amennyire csak lehetett.

Az otthonmaradt lakosság szükségleteiről nem igen történt gondoskodás s ami a központi hatalmakat illeti, ezek egy minden oldalról elzárt gazdasági körbe kerültek, úgyhogy az ellenük folytatott háborúnak gazdasági kihatásai jellege is volt.

Mindezt figyelembe véve, érthető lesz, miért tudta a kapitalisztikus termelési rendszer a háború alatt teljesítőképességének a legmagasabb fokát elérni.

A világháború, a háborút követő összeomlás és a békeszerződésekből kifolyólag történt országhatáreltolódások természetesen nagy változtatásokat idéztek elő az egyes országok közötti gazdasági összeköttetésekben is. Az új országhatárok útját állták a háborúelőtti gazdasági vérkeringésnek, megnehezítették, vagy teljesen megakadályozták az áruk szabad forgalmát, országok közötti szabad kicserélését. Egy lehetetlen gazdasági zűrzavar keletkezett, amit az infláció és a pénz értékeltelenedése még jobban súlyosbított.

A háború tartama alatt mindazok az európai ipari államok, melyek a háborúba belekeveredtek és amelyek azelőtt ipari termelvényeiket a világ minden részére exportálták, vagy teljes-séggel beszüntették a kivitelt, vagy pedig a minimumra redukálták, tekintve, hogy teljesítőképességüket a háború sokirányú és rendkívüli megnövekedett anyagi szükségleteinek a fede-

zésére kellett fordítaniok. De egyes országok nemcsak hogy már nem tudtak az export céljaira termelni, hanem még maguk is behozatalra szorultak. Ugyanis a nyersanyagok belföldi hiánya folytán az ezen nyersanyagokból készülő termelvényeket készen gyártott áruk formájában kellett a külföldről beszerezniök, miáltal nagy lökést adtak a többi világrész és kivált az Amerikai Egyesült Államok ipari fejlődésének. És miután Amerikában meg volt adva minden anyagi lehetőség az ipar korlátlan kifejlődésének, ez minden képzeletet tulszárnyaló fellendülésnek indult.

De Amerikában nemcsak az ipari, hanem a mezőgazdasági termelés is hihetetlen mértékben lendült fel, amit a nagy kiterjedésű mezőgazdasági földeknek géperővel való megmunkálása segített elő.

Igy aztán úgy az ipari, mint a mezőgazdasági termelés súlypontja az európai államokból Észak- és Dél-Amerikába toldott át. Ezenkívül mindazok a más világrészekben levő országok, melyek ipari szükségleteiket azelőtt az európai gyárakból szerezték be, a kivitel megszűnése következtében belföldi gyárakat létesítettek s így a belföldi szükségletek kielégítése céljaira már lényegesen kevesebb árut kell Európából behozniök.

A pénzérték állandósulását biztosítani hivatott nagy arany mennyiségek, melyek a háború előtt szintén az európai nemzeti bankok pin-ceiben voltak elraktározva, az adósságok és a behozott gyártmányok árának a kiegyenlítése címén ugyancsak megmozdultak a helyeikről és Amerika felé vették útjukat, mely ilyformán rendkívüli módon meggazdagodott.

Az európai ipari és agrárállamok lakossága által közel félszázadon át kitartó és szorgalmas munkával összegyűjtött vagyonok és megtakarított pénzek szinte nyom nélkül tűntek el a háború Molochjának telhetetlen torkában.

Egy másik cikkben a háború egyéb gazdasági következményeivel fogunk foglalkozni.

Az ország munkássága megmozdult

A kolozsvári népgyűlésen 6000 munkás vett részt

Megmozdult az ország munkássága, hogy kifejezést adjon a maga erejének, öntudatának és szolidaritásának a kormány és a kapitalisták béletörő akaratával szemben. A gazdasági világválságnak tüneteit eljutottak az ország termékeny földjére, de itt a kormány és a hatalom urai az ebből eredő minden következményt és nyomorúságot a dolgozó népre hárítanak át. A bérletörések lavináját utnak indították az egész ország területén s a tőkés urak eme tendenciája támogatva van a kormány csendőrszuronyával. A munkanélküliek sok százezrei téllenségre vannak kárhóztatva, azonban a kormány munkanélküli segély helyett puskaagyat és gummibotot juttat mindazoknak, akik „bűnösök”, mert segélyért kiáltoznak. De nem riad vissza a demokrácia jegyében született nemzeti-parasztpárt kormánya attól sem, hogy a kétségbeesésbe jutott tömegeknek sorait halomra lövesse le, ha kenyeret kérnek. Piros munkásvér folyt Bukarest utcáin, mert a munkástömegek csendes tüntetésben kívántak tiltakozni a paraszt-kormány áldozati adójának bevezetése ellen, amely minden állami alkalmazottnak mintegy 15%-os bérredukciót jelent. A rendőrség pisztolygolyója leterített egy munkást — ő már nyugodtan pihen az anyaföldben, meghozta az áldozat maximu-

mát a 25 zsilvölgyi munkástársaival egyetemben, kiknek ugyanaz a sors jutott osztályrészül.

De maradjunk egy kissé a kolozsvári eseményeknél is, hogy élénk színt vessünk ennek a kormánynak igazi arculatára. Vasárnap, február hó 22 ére tervezte csendes tüntetését a kolozsvári összmunkásság. A szakmák bizalmistületei és vezetőségei gigászi munkát végeztek már hetekkel ezelőtt, hogy ez a megnyilatkozás olyan legyen, amelyhez fogható Cluj munkássága az utóbbi tíz évben nem látott. A gyűlést és tüntetést az áldozati adó, a munkabérek lecsökkentése ellen és a munkanélküli segély törvényes bevezetéséért tervezte a munkásság.

A Munkásotthon terme, az udvar és az Otthont körülvevő utcák zsufolásig megteltek munkáshallgatókkal. A tervezett munkásgyűlést egyszerre két helyen kellett lebonyolítani. Oriási munkástömegek feszült figyelemmel hallgatták a szónokok előadásait, míg végre elérkezett a cselekvés pillanata. A munkásság csendes tüntetést akart rendezni és a tartományi igazgatóság palotája előtt való felvonulásával mit sem akart mást, mint az illetékes nagyurak figyelmét felhívni a helyzet súlyosságára és tarthatatlanságára. Ami a gyűlés befejezte után történt, az már a keleti barbárizmusnak legtipikusabb példája.

A hatóságok képviselői kordont vontak a Munkásotthon körülvevő minden utca kijáratánál és megkezdődött a csendőrök és rendőrök véres munkája.

Asszonyok, gyermekek, kiskorúak és felnőttek egyaránt estek áldozatul a puskatusok és gumbotok végtelen sokaságának, de aki ellenállni próbált, azt a rendőrpribékek, mint hatósági erőszak ellen vétőket, az ügyészségre szállították.

Munkásmozgalmunk történetében február 22, ez a verőfényes tavaszi nap felejthetetlen lesz.

Ezen a napon indult meg Kolozsvár proletártársadalmának teljes egésze a Munkásotthon irányába, hogy megálljt kiáltson a hatalmasoknak, a kizsákmányolóknak.

Ezen a napon mozdult meg a munkásság az ország más városaiban is, hogy e spontán megnyilatkozásával felhívja a kormánykörök figyelmét egy éhenpusztuló munkástársadalom kétségbeesztő szituációjára.

S ha a demokrácia jegyében megszületett nemzeti-parasztpárt kormányja mindössze annyi eredményt mutathat fel uralkodásának két esztendejében, hogy a munkásságot megvereti, bebörtönözi és halomra löveti, úgy amilyen jó szándék vezetett abban, hogy hatalomra segítsük, reménykedve a polgári demokrácia megvalósításában, éppen úgy szívünk legmélyebb őszinteségéből kívánjuk most már, hogy ez a párt pusztuljon a hatalom éléről.

Itt nem változott a rendszer. Csupán annyi történt, hogy a reakciós hatalmasok helyébe még reakciósabbak kerültek. Az éhesek helyett még mohóbbak, még éhesebbek kerültek. Annyi történt csak, hogy a munkás jogait letipró rendelkezések jelenleg nem a cilinderes, kifogástalanul vasalt nadrágú, feketefrakkos minisztertől jönnek, hanem egy parasztruhát viselő, volt tanítócskától, Mihalache belügyminisztertől, kinek egyetlen érdeme az, hogy a román népviseletet szimbolizáló hosszú inget visel. Ez az ember külsőleg a paraszt tipust jellemzi, míg belsőleg a reakció csökevényét zárja szívébe.

Ellenzékben a forradalmár hurjain játszott szint és ime kétévi távlat után már Románia legkegyetlenebb zsarnokává, a közszabadságok letiprójává vált.

Nehéz és sorsdöntő időköt élünk. A kapitalizmus és ennek szolgálatában álló mindenkori burzsoákormányok képtelenek a társadalom komplikált és sokoldalú gépezetében irányt szabni. Ők már kiélték magukat, akárcsak a rossz utcai lány — minden vágyuk a pénz, a fény és a renyhe élet. Ma, amikor világreklációban közös nagy célok, a kollektív társadalmi rend körvonalai bontakoznak ki, addig a romániai munkások még csak a polgári demokráciáig sem jutottak el. El vagyunk maradva és az elmáradásunkból származó konzekvenciák ólomsúlyként nehezedenek a dolgozó nép nyakára. Be kell tehát hoznunk a veszteséget. Fejlesztésünk nem lehet ugyan ugrásszerű — azonban gyorsíramu tempóban fejlődhetünk, ha az akaratkészség és adottságok megvannak. Be kell hozni azt a veszteséget, hogy nem polgári demokráciát, hanem szociáldemokráciát valósítsunk meg ebben az országban, az összes néprétegek boldogulására.

Harmadrendű polgároknak vagyunk tekintve

A dolgozó munkásságot mint harmadrendű polgárt tekinti a burzsoázia. Amíg a fascista, liberális és minden más alakulatok a legtéljesebb szabadságkörben dolgozhatnak és tüntethetnek, addig a munkásság szabadságjoga a legtéljesebb mértékben korlátozva van, mert harmadrendűeknek vagyunk tekintve. A közterhek viselésében, az adózásban és az állam háztartásához való hozzájárulásnál azonban már fordított viszony adódik. Itt nagyon is tekintetbe jövünk — ki kell izzadjuk azt, amit a burzsoázia esztelenül és könnyelműen ellop.

A munkanélküliség, a bérredukciók, az áldozati adó, a szabadságjogok letiprása az utóbbi idők eseményeiben hatalmas elkeseredést váltott ki az ország teljes közvéleményében. E forradalmi jellegű megmozdulások visszhangra találnak a nép minden rétegében. Mindenki egy új jövőt vár, egy tisztultabb léghőrt, egy nemesebb társadalmi rendszert s ezek eljövételét most már a szociáldemokrácia megvalósulásában látják munkások, polgárok és parasztek egyaránt.

Nem mondunk le a tüntetésekről! Nem mondunk le az utcáról! Mienk az utca! — ez legyen jelszavunk!

Rusu.

A munkaügyi minisztérium döntése a zsilvölgyi konfliktusban

Zsilvölgye munkássága rendkívülien súlyos megpróbáltatásokon megy keresztül. A helyzete talán sohasem volt olyan kétségbeesztő, mint mostanában, amikor a bányatársulatok lelketlen kapzsisága nem ismer határt és minden eszközt igénybe vesz, hogy minél kiméletlenebbül kizsákmányolhassa. A munkásság kiharcolt jogainak érvényesítése céljából állandóan a bírósághoz kell hogy folyamodjon, állandóan pereskedni kénytelen, hogy a kollektív szerződésben biztosított munka- és bérfeltételek tiszteletben tartására kényszerítse a társulatokat. A tőke és munka közötti küzdelem egy pillanatra sem szünetel itten és minden pillanat újabb összetűzéseket hozhat, minden nap újabb eseményeknek lehet a kioldatója.

A kapitalizmus cinikus magatartásával állandóan a kétségbeesés felé kergetik az amugyis a végtelenségig kiuzsorázott és elkeserített munkásságot.

Abban a hiszembe voltak, hogy Hatjeganu munkaügyi miniszter, — kitől a zsilvölgyi munkásság megbízottai pártatlanságot és igazságszeretést remélt akkor, amikor a bérredukció kérdésében döntőbíróként kérte fel, — nagyobb körültekintéssel fog határozni és a felmerült konfliktusban olyan megoldást talál majd, mely bizonyos mértékben a munkásságot is kielégítse. De csalódtunk, nagyon csalódtunk a miniszter urban.

Azt hittük, hogy mint erdélyi ember, jobban ismeri a zsilvölgyi viszonyokat és így nem fog bérredukciót kimondani ottan, ahol a munkások még a létminimumot sem keresik meg. A döntés indokolása is meglehetősen gyenge lábón áll, de nem is lehet elfogadhatóan indokolni egy olyan határozatot, melynek helyességéhez és igazságos voltához sok szó férhet.

Ez a miniszteri döntés, mely a munkásságot kész tények elé állítja, csak arra lehet jó, hogy a sztrájk törvényben előírt döntőbírók iránt megingassa az emberek hitét. Azonban egy tanulsággal is szolgál: a jövőben csak a saját erőnkben bízhatunk. Oda kell tehát hatni, hogy szervezkedés révén a munkásság maga legyen döntőtényező a gazdasági életben, hogy szervezett erejénél fogva befolyást tudjon gyakorolni egy a munka, mint a bérfeltételek kialakulására.

*

Alábbiakban a munkaügyi miniszter döntését, valamint a döntés végrehajtási utasítását közöljük:

HATÁROZAT

A munkaügyi miniszter helyet adva a zsilvölgyi bányatársulatok és munkások képviselői ama határozatának, mely szerint őt kérték fel döntőbíróul az érvényben lévő kollektív szerződés 43. §-ának alkalmazására vonatkozólag;

figyelembe véve a társulat és a munkások képviselőivel január 26-án, február 16-án és 17-én folytatott tárgyalásokat;

tekintettel arra, hogy a kollektív szerződés 43. §-ának rendelkezései szerint akkor, amikor a társulatok szervezetkezeiben tartott elsőrendű közszükségleti cikkek árai lényegesebb emelkedést vagy esést mutatnak, a munkabérek az index arányában revidálhatók;

tekintettel arra, hogy a hivatalos szerveink által összeállított ártáblázatban a mostani ármegállapítások 47 elsőrendű közszükségleti cikknél kisebb-nagyobb esést mutat s így a kollektív szerződés 43. §-a alkalmazásának az esete a munkabérek revíziójára vonatkozólag fenforog;

tekintettel továbbá arra, hogy nem minden munkás dolgozik 6 napot egy héten, hanem a dolgozott napok 3 és 6 között váltakoznak hetenként s így a munkásokra nézve az észszerűbb és méltányosabb eljárás az, hogy a bérredukció a dolgozott munkanapok számának figyelembevételével történjen:

a következő döntést hoztuk:

1. — A zsilvölgyi munkások bérredukciója a havonként megdolgozott munkanapok figyelembevételével fog eszközöltetni az alábbi részletezett normák szerint.

2. — A bércsökkenés a következő százalékokban történik:

a) Ha a munkás csak 3 napot dolgozik egy héten, úgy eddigi munkabére nem csökkenthető;

b) Azon munkások munkabére, akik egy héten 4 napot dolgoznak, 4%-kal szállítható le;

c) Azon munkások munkabére, akik egy héten 5 napot dolgoznak, 8%-kal szállítható le;

d) Azon munkások munkabére, akik egy héten 6 napot dolgoznak, 13%-kal szállítható le.

3. — A fenti 2. pontnál megállapított bércsökkenés csak a havi alapbérekre vonatkozik s csak azok alapján számítható ki.

4. — Jelen határozat 1931 január 1-én lép életbe. Jelen határozat a munkaügyi minisztériumban mondatott ki 1931 február 18-án.

Fenti határozat végrehajtási utasítása

Hatjeganu munkaügyi miniszter által 1931 február 18-án hozott döntőbírói határozat alapján, a kollektív szerződés rendelkezéseitől eltérően és 1931 június 31-ig terjedő hatállyal, a zsilvölgyi bányatársulatoknál alkalmazott munkások havi alapbérei a határozatban megállapított százalékok szerint szállíthatnak le, a következő normák figyelembevételével:

A kollektív szerződés rendelkezéseivel összhangzásban, január havában 24 nap tekintetik munkanapnak (31 napból levonva 4 vasárnap és 3 ünnepnap), február havában 24 munkanap (28 napból levonva 4 vasárnap), március havában 26 munkanap (levonva 5 vasárnap), április havában 24 munkanap (levonva 4 vasárnap, és 2 ünnepnap), májusban 24 munkanap (levonva 5 vasárnap és 2 ünnepnap), június havában 26 munkanap (levonva 4 vasárnap).

Miután január, február, április és május hónapokban 24 nap tekintetik munkanapnak, azon munkások munkabérei, akik e hónapokban 12 vagy kevesebb napot dolgoztak, nem szenvedhetnek semmiféle csökkenést; azon munkások munkabérei, akik 13—16 napot dolgoztak, 5%-kal szállíthatnak le; azon munkások munkabérei, akik 17—20 napot dolgoztak, 8%-kal; azon munkások munkabérei, akik 20 napnál többet dolgoztak, 13%-kal szállíthatnak le.

Március és június hónapokban, amelyekben a munkanapok 26 napban vannak megállapítva, azon munkások munkabérei, akik 13 vagy kevesebb napot dolgoztak, nem szenvednek semmiféle csökkenést; azon munkások munkabérei, akik 14—17 napot dolgoztak, 5%-kal; akik 18—22 napot dolgoztak, 8%-kal; akik 22 napnál többet dolgoztak, azok munkabérei 13%-kal szállíthatnak le.

Munkanapnak a 8 órás műszakok értetnek, melyeket a munkás az illető vállalat rendelkezései szerint végzett.

A dolgozott munkanapok számának megállapításánál, a ténylegesen megdolgozott napokhoz hozzáadatk meg: 1. az igazolatlanul munkából való kimaradás napjai, 2. mindazon az indokoltan kimaradt munkanapok, melyekért a munkás fizetést kap (u. m.: engedély alapján való kimaradás, szabadságidő, betegség esetén kimaradás, amelyekért a munkásszerződésekről szóló törvény szerint fizetés jár).

Hogy melyik munkásnak mely százalékos kulcs szerint szállíthatik le a munkabére, az ezen hozzáadások után kapott munkanapok száma alapján lesz megállapítva, a fenti határozat szerint, de a levonási összeg kiszámítása csupán a ténylegesen megdolgozott munkanapokra járó kereset után történik.

Hatalmas méretekben terjed a munkanélküliség

Románia legnagyobb vasipari vállalata, a „Reșița” nagy munkásleépítéseket eszközöl

Az ország minden területén folyton nő a munkanélküliség száma. Különösen roppant súlyos a helyzet az ipari vidékeken. Reșița és az U. D. R. vállalatok üzemeinél a munkanélküliek száma ijesztő méreteket ölt. A helyzet súlyosságát illusztráljuk az alábbi szám adatokkal. A reșiței vasüzemnél jelenleg dolgozó munkások száma 6887. E munkáslétszám legnagyobb része is redukált munkaidőt dolgozik. Hetenként és legjobb esetben 3—4 napot dolgoznak. A munkáslétszám 30%-a, azaz kétezer munkás csupán 1—2 napot dolgozik hetenként. 20%-a, vagyis 1400 munkás 3 napot, 10%-a, azaz 700 munkás 4 napot, 40%-a pedig 4 napnál többet dolgozik hetenként.

Az a 2000 munkás, aki heti 2 napot dolgozik, a munkanélküliek sorába számíthatók, mert fizetése az 1 napot dolgozóknak havonta nem rug fel többre, mint 400—800 leire, fizetési középarány tehát 600 lei, míg a 2 napot dolgozó munkások havi fizetési maximuma 800—1600 lei, ami megfelel 1200 lei középaránynak.

De még ezen fizetések sem reálisak, mert minden munkás köteles — tekintet nélkül a megdolgozott munkanapokra — havi 150 lei nyugdíjalapot és 54 lei betegsegélyezési járulékot fizetni, ami összesen 204 leit tesz ki. Ennek fogva a heti 1 napot dolgozó munkások havi keresetének középaránya 400 lei, míg a 2 napot dolgozó munkások fizetése 800—1000 lei között ingadozik. Az öntődében és gépműhelyben a helyzet még siralmasabb. Itt havonta maximum 3 napot dolgoznak.

A munkanélküliség hulláma végig vonul az

összes U. D. R. üzemenél, valamint Bánát más vasipari üzemeinél.

Mikor e sorokat írjuk, a kaláni vasolvasztó kohó és vasipari üzem igazgatósága 78 munkásnak felmondott. A felmondott szakmunkásoknak tudomására lett hozva, hogy mint napszámokat a gyár alkalmazza napszámossal fizetéssel, egyben a fizetéses szabadságra való jogot és betegség esetén a törvényszerinti első 7 napra járó fizetést elvesztik. Az igazgatóság részéről még az a javaslat tétetett, hogy járuljon hozzá a munkásság egy bérrdukcióhoz, továbbá a munkaadót megillető betegsegélyzői járulékot is a munkások fizessék, valamint a nyugdíjalapot is.

Miért nem akarja az igazgatóság elfogadni a munkásság által proponált munkaidő leszállítását? Ime, meg van a megoldás. De hiszen a cél a gyárigazgatóság részéről nyílt. *Áthárítani az üzem teljes rezsköltségét a munkásság vállaira.* Ugy a rejsitai, valamint a kaláni munkásság küldöttségét menesztett a kormány illetékes fórumaihoz, hogy súlyos helyzetük orvoslását kérjék.

A rejsitai munkásság küldöttsége memorandumban a következőket kérte a munkaügyi miniszteriumtól:

1. Az U. D. R. vállalatok a tervbe vett elbocsátásokat vonja vissza.

2. Az összes munkanélküli munkások, beleértve az 1—4 napot dolgozókat is, arányos formában munkanélküli segélyben részesüljenek.

3. A munkába való elhelyezkedési lehetőségekre fordítsanak gondot és a nyugdíjalap veszteségeit a munkaügyi miniszterium pótolja.

Alakuljanak állandó jelleggel bíró munkanélküli segélybizottságok s ezek rendelkezésére megfelelő összegeket bocsássanak.

Végül a memorandum a munkanélküli segélyezésről szóló törvénynek parlamenti uton való megszavazását kéri.

Üvegesmunkások köréből

A tordai üvegesmunkások kálváriája

Tömeges munkáselbocsátások és munkabérrdukciók jelzik a tordai üvegyár munkáspolitikáját. Mióta létrejött az üvegartell, hogy ezen keresztül nemcsak a munkaerőt, hanem a fogyasztóközönséget is kiszipolyozzák, azóta a munkásság jogai és munkabérei a legdurvább módon vannak megsértve az igazgatóság részéről. A fennálló kollektív szerződés dacára, amelynek érvénye augusztusig terjed ki, az igazgatóság 10 százalékkal szállította le a munkabéreket február 7-től kezdve. A munkabér leszállítás katonai rendszer szerint parancs utján volt faragaszon kihirdetve, azzal a figyelmeztetéssel, hogy akik nem hajlandók alávetni magukat az ukáznak, felmondottaknak tekintendők. Az üvegesmunkások kálváriája azonban itt még nem nyert befejezést. Még a munkabérrdukció előtt felmondottak előbb 25, azután 10 munkásnak, akik ráadásul külföldi üvegfúvó szakmunkások és így most a hazájukba való visszavándorlás következményeit is viselniük kell. A családi otthont meg kell bontsák, az eddig összekuporgatott kis holmijaikat el kell kötyavényélnék s az éhezés árán megspórolt kevés pénzüket az utiköltségre kell elköltsék; ez a külföldi és egyben a belföldi munkás sorsa is.

A tordai üvegyár munkáspolitikájáról sokat lehetne írni. A gyár fennállása óta a folytonos bérrdukció politikája folyik itt. Ma egy üvegfúvó, aki ezelőtt 3—4 évvel megkeresett akkordban havonta 6—7 ezer leit, most többet termel 80—90 százalékkal, de ugyanilyen százalékban kevesebbet keres. Tehát, amíg az akkordtarifák árai az állandó redukálásnak voltak alávetve, a munkabérek ugyancsak állandó csökkenést szenvedtek.

Ugy értesülünk, hogy a keresztülvitt 10%-os bérrdukción kívül az igazgatóság egyéb kedvezményeket is meg akar vonni a munkásságtól. Hogy meddig fog tartani még ez a kizsákmányolási folyamat, az attól is függ, hogy a munkásság milyen mértékben tudja szembeállítani és érvényesíteni a maga erejét a töke kapzsiságával szemben. Elfog jönni a harc és küzdelem ideje is, amidőn behozzuk a veszteséget.

KÖZGYŰLÉSEK

A rendes évi közgyűléseiket szakszervezeteink már nagyobb részben megtartották. Általánosságban a munkanélküliség és bérrdukció kérdései képezik gyűléseink sarkalatos pontját. Alább közöljük a közgyűlések lefolyását a következőkben:

Petrila. Január hó 24-én délelőtt 9 órai kezdettel tartotta évi közgyűlést a petrilai csoport. Bíró elnök szaktárs névsorfelolvasása után megállapítja, hogy a munkában levő pár tag kivételével a tagok teljes számban jelen vannak, egyben a gyűlést határozatképesnek nyilvánítja. Napirend előtt a közgyűlés pillanatnyi felállással fejezi ki elismerő részvétét az elmúlt évben elhalt szaktársakkal szemben. A jegyzőkönyv felolvasása után Bíró szaktárs megteszi az erkölcsi jelentést, Sírb szaktárs a pénztári jelentést, Csotan szaktárs pedig az ellenőrzőbizottság jelentését teszi meg. Több hozzászólás után a közgyűlés a jelentést tudomásul veszi. — A szövetségünk részéről Gárbovean kerületi titkár szaktárs szól fel, vázolja a közgyűlés jelentőségét, valamint a szövetségünk helyzetét, az általános helyzetet. — A petroseni csoport részéről Balogh szaktárs, a loneai csoport részéről pedig Kiss szaktárs üdvözlöttek a közgyűlést. — Korelnököknek Gárbovean szaktársat választották meg. A kandidátobizottság javaslatára a vezetőségbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Elnök Bíró Ioan, alelnök Pop Nicolae, jegyző Szedlacsak Géza, pénztáros Sírb Ioan. Vezetőségi tagok: Szabó Ștefan, Forró Ioșif, Dimény Andrei, Klein Gótfried, Sisestean Pál, póttagok Pap Ioan, Császári Kálmán, Zlaczki Eugen, ellenőrök Iván Gheorghe, Bevecz Carol, Nicoricu Alexandru, póttagok Ungvári Carol és Șerban Francisc. — A közgyűlés foglalkozott a szövetség központi irodájának áthelyezésével, helytelennek nyilvánítja a központi vezetőség határozatát, mely szerint egy ilyen fontos kérdésnek az elintézésére vállalkozott, amit rendes körülmények között csakis egy kongresszus dönthetett volna el. Több helyi ügynek a megtárgyalása után a közgyűlés tiltakozik a bányavállalatok törvénytelen fizetésredukálása ellen. Utasítja a vezetőséget népgyűlések összehívására és tiltakozó állásfoglalásra. Ezután elnök szaktárs a tagok lelkes hangulatával a közgyűlést délután 1 órakor bezártnak nyilvánítja.

Petroseni-i csoportunk január hó 25-én délelőtt tartotta évi közgyűlést. Balogh szaktárs az ellenőrző iv felolvasása után megállapítja, hogy a tagoknak több mint kétharmad része jelen van, ezután üdvözlöve a megjelenteket, a közgyűlést megnyitónak nyilvánítja. Jelentést tesz a múlt évben elhunyt tagokról, valamint a szakszervezeti mozgalomban történt veszteségeinkről. A közgyűlés pillanatnyi felállással fejezi ki kegyeletét az elhunyt szaktársakkal szemben. — Hendli szaktárs felolvassa a jegyzőkönyvet, amit a közgyűlés jóváhagy. — Balogh és Stanciu szaktársak megteszik az erkölcsi jelentést. — Adam szaktárs a pénztári jelentést terjeszti elő, Gárbovean szaktárs az ellenőrzőbizottság részéről tesz jelentést, Jakob szaktárs a könyvtári jelentést teszi meg. A közgyűlés a jelentéseket, több szaktárs hozzászólása után, tudomásul veszi. — A szövetség részéről Gárbovean szaktárs szól fel, ismerteti az évi közgyűlés jelentőségét, majd a vezetőség jelentését bővíti ki és a petrosenyi csoport multévi fejlődését vázolja. — Korelnökök Venczel szaktárs lett megválasztva. A kandidátobizottság jelentése után a vezetőségbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Elnök Gárbovean Șimon, alelnökök Balogh Ferenc, és Stanciu Ioșif, jegyző Kuria Károly, pénztáros Schneider Ioan, könyvtáros Jakob Vilhelm. Vezetőségi tagok: Venczel Francisc, Pal Carol, Sziksai Francisc, Gótzell Ioșif, Horváth Ioan, póttagok: Kopetzki Ioșif, Blaga Ștefan, Szöke Ioan. Ellenőrök: Drobliș Viktor, Hendli Ioșif, Imecs Tamás, póttagok Pal Edmund és Drimus Ioșif. — A petrilai csoport részéről Bíró szaktárs, a loneai csoport részéről Kiss szaktárs üdvözlöttek a közgyűlést, akik csoportjaik szolidaritását nyilvánították. — Az Otthon-kérdés szükségességéről tárgyalva, a közgyűlés továbbra is fentartja a tagok részéről fizetendő Otthon-járulékot. Egyben köszönetet mond a criseni, aninoszai közönség és a petrosenyi városi tanácsnak az ezen célra megszavazott összegekért. — Több helyi ügy elintézése után elnök szaktárs a közgyűlést délután 1 órakor bezártnak nyilvánította.

Aninoszal csoportunk január 25-én délután tartotta rendes évi közgyűlést. Buth elnök szaktárs az ellenőrző-iv felolvasása után megállapítja, hogy a tagok teljes számban vannak jelen, kivéve azokat, akik munkában vannak, majd a közgyűlést megnyitónak nyilvánítja. A közgyűlés napirend előtt pillanatnyi felállással fejezi ki az elhunyt szaktársak felett érzett részvétét, majd Madaras szaktárs a jegyzőkönyvet olvassa fel. A jegyzőkönyv felolvasása után, Buth szaktárs az erkölcsi jelentést, Vehtel szaktárs a mozgalmi jelentést, Péter szaktárs a pénztári jelentést, Spinher szaktárs a könyvtári jelentést teszi meg. Az ellenőrzőbizottság részéről Slovenszki szaktárs tesz jelentést. Korelnököknek Karácsonyi szaktársat választották meg. A jelentéseket több szaktárs hozzászólása után a közgyűlés elfogadta. A kandidátobizottság jelentése után az új vezetőségbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Hribal Francisc elnök Crăciun Eugen alelnök, Codila Petru jegyző, Péter Ioșif pénztáros, Spinher Ludovic könyvtáros. Vezetőségi tagok: Pasca Gheorghe, Slovenszki Ioan, Madaras Ioșif, Bogaia Alexa, Krakovszki Ludovic, Katința Lázár. Póttagok: Egethoros Alexandru, Bíró Marin, Jakob Carol. Ellenőrök: Babos Alexandru, Juhász Ioan, Déládi Ludovic. Póttagok: Avramesc Iancu, Tokár Francisc. A kerületi szaktanács részéről Gárbovean szaktárs

szól fel, részletesen ismertette a gazdasági helyzetet és a gazdasági helyzet folytán fennálló nehézségeket. Örömmel állapítja meg, hogy az aninoszai vasolvasztó csoport az utóbbi évben kifejtett munkájával az osztályharc szellemét hintette el és további kitarásra és harcba buzdítja a szaktársakat. A szövetség központi vezetősége részéről Stanciu szaktárs szól fel és a szövetség elismerését tolmácsolja az aninoszai szaktársoknak kifejtett működésükért. A petroseni csoport részéről Balogh szaktárs, a petrilai csoport részéről Bíró szaktárs üdvözlöttek a közgyűlést. Megelégedéssel állapítják meg, hogy az aninoszai vasolvasztó csoport közgyűlése a helyzet magaslatán áll. — Több helyi ügy elintézése után a közgyűlés egyhangúlag tiltakozik a társulatok törvénytelen fizetésredukálása ellen. Utasítja az újonnan megválasztott vezetőséget, hogy annak megakadályozása céljából minden lehető kövessen el. Ezek után a közgyűlés, a tagok lelkes hangulatával véget ért.

Lonea. Loneai csoportunk január 27-én tartotta évi közgyűlést. Kiss szaktárs, miután felolvassa az ellenőrző-ivét, megállapítja, hogy tagok több mint kétharmad része jelen van. Üdvözlöve a megjelenteket, a közgyűlést megnyitja. Napirend előtt a közgyűlés az elhunyt szaktársak iránti kegyelethez kifejezősül felállással adozik. Kiss szaktárs a jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után jelentést tesz a múlt év eseményeiről, valamint a csoport által kifejtett munkáról. Imre szaktárs a pénztári és könyvtári jelentést teszi meg. Gráva szaktárs az ellenőrzőbizottság, valamint a kulturgárda részéről tesz részletes jelentést. Több tag hozzászólása után a közgyűlés a jelentéseket tudomásul veszi. Korelnököknek Gárbovean szaktársat választja meg a közgyűlés. A kandidátobizottság jelentése után az új vezetőségbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Trnka Ioan elnök, Kiss Alexandru és Trame Coloman alelnökök, Kazán Dionisie jegyző, Máthé Béla pénztáros, Pal Petru könyvtáros. Vezetőségi tagok: Roman Alexandru, Saas Ludovic, Wagner Ioșif, Kolman Ludovic, Gagyi Ladislav; póttagok: Keszlinger Ioșif, Fővinczi Francisc, Preda Titusz, Cărbune Ioșif. Ellenőrök: Mezei Ioșif, Krecso Vencel, Dotzinger Rudolf; póttagok: Stummer Ernő és Podojak Balázs. — Szövetségünk Gárbovean szaktárs, kerületi titkár képviselte, megemlítve, hogy a szövetség központi titkársága nem vehet részt az évi közgyűlésen, bármennyire is öhajtották. Majd részletes jelentést tesz az általános helyzetre vonatkozólag, örömmel állapítja meg, hogy a loneai csoport az utólsó évben meglehetősen fejlődött. A közgyűlés több helyi ügy elintézése után foglalkozott a társulatok által tervezett fizetésredukálással, egyhangúlag tiltakozva e szokatlan és törvénytelen eljárás ellen. Utasítja az újonnan megválasztott vezetőséget, hogy minél nagyobb ellenállást fejtsenek ki ennek az akciónak megakadályozása érdekében. Több tárgy nem lévén, a közgyűlés a tagok lelkes hangulatával véget ért.

Ploesti. A ploesti-i vas-, fém- és vegyipari munkások helyicsoportja január 29-én közgyűlést tartott. Gogu Rădulescu szaktárs, a prahovavölgyi munkásság titkára nyitja meg a közgyűlést, üdvözlöve a megjelent tagokat. Gogu szaktárs előadást tart a prahovavölgyi munkásság helyzetéről és vázolja a szervezkedés fontosságát és szükségességét. Dragiciu szaktárs a pénztári jelentést teszi meg. A titkári és pénztári jelentések tudomásul vétetnek. Következik a régi vezetőség felmentvényének megadása és új vezetőség választása. Az új vezetőségbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Elnök Schmidt András, pénztáros Miklós Péter, jegyző Mateescu Nicolae, vezetőségi tagok Bence István, Melcs Vilmos, Jenkő Gyula, ellenőrök Petera József, Jancu Iliescu. Gogu titkár szaktárs felhívást intéz a közgyűlésen jelenlevő tagokhoz, hogy támogassák mindenben a vezetőséget, mert csak ekképpen viheti a munkásság diadalra magasztos céljait. Szervezkedésre és összetartásra buzdítja a szaktársakat. A napirend kimerítése után Gogu szaktárs a harmonia jegyében lezajlott közgyűlést bezárja. Megjegyezni kívánjuk, hogy a régi vezetőség elnöke és pénztárnoka távol tartották magukat a közgyűléstől. Ők, amint a tények bizonyítják, nem sokat törődtek a csoport ügyeivel.

Giurgiu. Január 26-án a Giurgiu-i vasolvasztó helyicsoportja tartotta meg rendes évi közgyűlést. A közgyűlést Gh. Ioan szaktárs nyitja meg és egyben az erkölcsi és anyagi jelentést terjeszti elő. A jelentésekhez való hozzászólások és tárgyilagos megbeszélés befejezése után a közgyűlés az új vezetőséget választja meg, melynek tagjai a következők: Elnök Gh. Ioan, alelnök Stana Bozovan, jegyző Otu Tudor, pénztárnok Chiriac Popescu, könyvtáros Nicolae Nicolae, ellenőrök Teil Matei és Cristea Alexandru, vezetőségi tag Ioan Fleșiș. A napirend kimerítése után elnök szaktárs a közgyűlést bezárja.

Tomesti. A tomesi-i üvegyári munkások helyicsoportja 1931. január 31-én tartotta rendes évi közgyűlést, amelyen a tagokon kívül számos szervezetlen munkás is részt vett. Utóbbiak kijelentették, hogy immár ők is meggyőződtek a szervezkedés szükségességéről s így mindannyian belépnek a szakszervezetbe, látva, hogy osztályérdekeiket csakis ezen keresztül védhetik meg. A közgyűlésen Császár József elvtárs elnökölt, aki megnyitó szavai után a vezetőség mult évi tevékenységéről számolt be. Nagy vonásokban ecseteli a helybeli üvegyári munkások szomorú helyzetét, akik már 13 hete nem kapják megdolgozott munkabéruket. Az igazgatóságnál történt intervenció eredménytelen maradt, mert, amint mondták, nincs miből fizessenek. Egyébként meg azt a kijelentést is tették, hogy csak a szervezett vezetősége sürgeti állandóan a hátralékos munkabérek kifizetését, a munkásság nem. Az igazgatóságnak ezt a kijelentését a leghatározottabban vissza kell utasítani, mert hiszen a vezetőség a tagok felkérésére járt el ebben az ügyben. A munkások már nyakig eladósodtak s így minden okuk meg van, hogy sürgessék a visszatartott munkabérek kifizetését, amelyek összegszerűen immár 3 millió leire ruagnak. De a munkások nemcsak a

megdolgozott munkabéruket, hanem a törvényesen járó szabadságidőt és a betegség eseténi 7 napot sem kapták meg. Kéri a közgyűlést, hogy ebben az ügyben döntsön. A pénztári jelentést Rossin Victor, az ellenőrök jelentését Burger Ernő teszi meg. A jelentéseket a közgyűlés tudomásul veszi, bizalmát fejezi ki a vezetés iránt, melyet továbbra is megbíz a csoport vezetésével. Szövetségünket Muntean szaktárs képviselte a közgyűlésen, aki nagy vonásokban ismertette a munkásság gazdasági helyzetét, a szervezkedés szükségességét, az osztályharcos szervezkedés révén elért eredményeket, valamint a munkásság fontos szerepét a gazdasági életben. Rámutat egyben arra, hogy a munkásság csak fegyelmzett szervezkedéssel töltheti be feladatát és harcolhatja ki jogait. Ezután a közgyűlés megtárgyalja a ki nem fizetett munkabérek ügyét, amihez több elvtárs szól hozzá és végül úgy határoz, hogy a munkások bíróság útján fogják érvényesíteni jogos követeléseiket. Több apró ügy letárgyalása után, elnök elvtárs a közgyűlést berekeszti.

Bușteni. A bușteni helyicsoporthoz január 18-án tartotta meg évi közgyűlését. Miután a régi vezetőség elnöke távol maradt a közgyűléstől, a tagok összehívására a felmentvényt a vezetésnek megadta és a jelentések megtétele után az új vezetőséget választja meg a következő szaktársak személyében: Elnök Chinu Gh., alelnök Șuşu Gh., jegyző Ioan Voicu, pénztárnok Hudjjeanu Dumitru, masodpénztárnok Stavilă Mariu, ellenőrök Serbu Gh., Voicu Manole, póttagok Doroti Iosif, Dénes Petru. Több helyi mozgalmi ügy elintézése után az elnök szaktárs a közgyűlést bezárja.

Vulcan. Vulcani csoportunk február 1-én tartotta rendes évi közgyűlését. Csegezi elnök szaktárs az ellenőrző-iv felolvasása után megállapítja, hogy a tagok többsége jelen van és a közgyűlést határozatképessé nyilvánítva megnyitja. Napirend előtt a közgyűlés felállással adózik az elhunyt szaktársak emlékének. A jegyzőkönyv felolvasása és jóváhagyása után Csegezi elnök szaktárs megteszi az erkölcsi jelentést, részletesen vázolja a szervezési munkát, a küzdelmeket, valamint a kultúrtéren kifejtett munkát. Megállapítja, hogy a munkák folytán sikerült a csoport tagjait egy táborban tartani, akik osztályhelyzetük felismerése után továbbra is kitartó harcossá maradnak a csoportnak. Feldmann szaktárs a pénztári jelentést teszi meg, részletezve a tagdíjak, beteg-, kultur- és otthon-alapoz befolyt és kiadott összegeket. Strama szaktárs a könyvtár részéről tesz részletes jelentést. Több szaktárs hozzászólása után a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette. Korelnőknék Gárbovean szaktársat választották meg. A kandidáló bizottság jelentése után a vezetésbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Csegezi Mihály elnök, Kocsis Beniamin és Strama Francisc alelnök, Rican Iuliu és Opreau Petru jegyző, Schop Archadie pénztárnok, Osztermann Ludovic, Péntek Ferenc és Dan Péter könyvtáros. Vezetőségi tagok: Benedek Ioan, Kibédi L. Géza, Straja Simion, Hetmann Ștefan, Humel Ioan; póttagok: Tot Talpas Coloman, Băltint Vazul, Koch Dezso. Ellenőrök: Grol Nándor, Horváth Dezso, Korda Béla; póttagok: Both Mihály, Stemer Andrei. Szövetségünk részéről Gárbovean szaktárs vett részt a közgyűlésen, vázolva az évi közgyűlés jelentőségét és nagy fontosságát, előadásában kiter a rossz gazdasági viszonyokra, valamint az általános gazdasági helyzetre, a racionalizálásról és azzal kapcsolatosan a munkás elbocsátásokról beszél. A közgyűlés tiltakozik a társulatok berendezési törekvése ellen és utasítja a vezetőséget, hogy minden lehető követessen el annak megakadályozására. A közgyűlés a szövetségnek Bukarestbe való áthelyezésével kapcsolatosan helyteleníti, hogy a központi vezetőség ily nagy fontosságú kérdésben a tagok meghallgatása nélkül döntött. A közgyűlés utasítja a vezetőséget, hogy a pártbizottságokkal karöltve dolgozzanak a politikai foglyok szabadon bocsátása érdekében. Több helyi ügy letárgyalása után a gyűlés a tagok lelkes hangulatával véget ért.

Uioara. A marosujvári vas-, fém- és vegyipari munkások helyicsoporthoz február 1-én délelőtt fél 11 órai kezdettel tartotta meg rendes évi közgyűlését. Serbu elnök szaktárs üdvözi a közgyűlés tagjait és a gyűlést megnyitottan nyilvánítja. Erkölcsi jelentésében Serbu szaktárs rámutat azon küzdelmek sorozatára, melyek az elmúlt év mozgalmában felmerültek. Ismerteti a kollektív szerződés megkötésének nehéz körülményeit. E nehézségeket legfőképpen a munkások egy részének a nemtörődömsége idézi elő. A szervezet iránti érdektelenség még azt a veszélyt is rejti magában, hogy a lejáró kollektív szerződés megújítása matematikussá válik. Visszapillantást vet tovább a szakszervezet 5 éves történelmének múltjára és konkrét adatok nyomán igazolja, hogy a szakszervezet révén volt lehetséges biztosítani a munkásság részére a kollektív szerződést, jobb munkafeltételeket és magasabb munkabéreket. Vannak — mondja Serbu szaktárs — személyes ellenségek, akik butaságból vagy osztályhelyzetük fel nem ismeréséből a szakszervezet eszmét igyekeznek kompromittálni. Eljön ezekkel szemben is a leszámolás órája. Nagy szaktárs jelentést tesz az évi pénztárfoglalásról. Bevételek: Beiratási díjakból 1150 lei, tagkönyvdíjakból 1150 lei, I. o. hetijárulékából 20.100 lei, II. o. hetijárulékából 15.848 lei, III. o. hetijárulékából 19.090 lei, különböző bevételek 4669 lei, pénztári maradvány 1929 évről 30.691 lei 40 bani. Összbevétel 92.698 lei 40 bani. Kiadás: Munkanélküli segély 8250 lei, betegsegély 3035 lei, rendkívüli segély 2950 lei, munkásothton-építési támogatás 3000 lei, kiküldetések 790 lei, adminisztráció 2340 lei, különböző kiadások 5468.76 lei, Készpénz a szövetségnek 33.702 lei 64 bani. Összes kiadások 59.536 lei 40 bani. Maradvány 1933 december 31-én 33.162 lei. — Costin Iacob szaktárs az ellenőri jelentést teszi meg. A közgyűlés a pénztári és ellenőri jelentéseket tudomásul veszi és a régi vezetőségnek a felmentvényt megadja. Korelnőknék Costin Iacob szaktársat választják meg. A kandidáló-bizottság javaslatára az új

vezetésbe az alábbi szaktársakat választja meg a közgyűlés: Elnök Serbu Grigorie, alelnök Wagner Trangolt, pénztárnok Nagy Sándor, jegyző Dobra Nicolae, könyvtáros Zilahi Sándor. Vezetőségi tagok: Szabó Sándor, Sanislav Aurél, Tóth István és Benkó Pavel. Ellenőrök: Costin Iacob és Barlabas Ioan. Több más ügy elintézése után elnök szaktárs munkára és szervezkedésre hívja fel a csoport minden tagját, majd a közgyűlést bezárja.

Crăișeni. Február 15-én délelőtt 10 órai kezdettel tartotta a crăișeni vasascsoport évi rendes közgyűlését. Zigan szaktárs felolvassa az ellenőrző ívet, melyből megállapítását nyer, hogy a tagok több mint kétharmada jelen van. — Brefeld másodelnök szaktárs a közgyűlést megnyitottan nyilvánítja. — A jegyzőkönyvnek felolvasása után Brefeld szaktárs megteszi az erkölcsi és mozgalmi jelentést. Zigan szaktárs a pénztári, Brefeld szaktárs az ellenőri, Lipták szaktárs a könyvtári jelentéseket terjesztik elő. Ublaner szaktárs a segélyalapról tesz jelentést. — Több szaktárs hozzászólása után a jelentések tudomásul vétetnek. — A közgyűlés koelnőknék Gárbovean szaktársat választja meg. A kandidálóbizottság jelentése után az új vezetésbe a következő szaktársak lettek megválasztva: Elnök: Timis Romulus, alelnök Brefeld Sándor és Keppel Mafei, jegyző Bauman August és Korejcik Joana, pénztáros Zigan Emil és Krall Francisc, könyvtáros Lipták Iosif és Siker Ernest, lapkezelő Hrenyák Iosif. Választmányi tagok: Urkány Imre, Váradia Ioan, Platinka Adolf, Pokánszky Florian, Both Ioan, Platinka Emil. Póttagok: Sidák Francisc, Bérés Ștefan. Ellenőrök: Brefeld Matei, Titel Iosif, Muntean Adam, póttagok Lengvarszky Iosif, Bauman Emil. A segélyezési alap pénztárosa Ublaner Ștefan. — A szövetséget és a tartományi rárütikárságot Gárbovean szaktárs képviselte. Gárbovean szaktárs az általános gazdasági helyzetről, a szakszervezetek küzdelméről, a kapitalista támadásokról tart kimerítő előadást. Jelentést tesz a továbbiakban a szakszervezeti kongresszusról és vázolja a nevelési munka szükségességét. — Oreskovis szaktárs a hunedoarai vasascsoport elnöke, csoportja nevében üdvözi a közgyűlést és a további kitartásra buzdítja a szaktársakat. — Gaizer szaktárs szolidaritásra hívja fel a tagokat, indítványozza, hogy a közgyűlés utasítsa az új vezetésbe, hogy az elbocsátások helyett inkább a munkanapokat redukálja. Több szaktárs hozzászólása után a vezetőség az indítványt elfogadja. — Platinka szaktárs a szövetségi iroda Bukarestbe való költözködés kérdését teszi fel. Több hozzászólás után a közgyűlés határozatban helyteleníti a központi vezetőség ezen elhamarkodott határozatát, mert ilyen nagyfontosságú kérdésben csakis kongresszus hívott dönteni, miertis kéri, hogy a központi vezetőség függesztesse fel a határozat végrehajtását a kongresszus utánra. — Gárbovean szaktárs a szociáldemokrata párt működését vázolja, amely párhuzamosan halad a szakszervezeti mozgalommal, beszél tovább a munkássajtó jelentőségéről. A gyűlés fél kettőkor ért véget.

Satu-Mare. A szatmári vas- és fém munkások csoportja február hó 15-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. Szilágyi Péter csoportelnök megnyitó beszédében a csoport 27 éves fennállásáról emlékezett meg — A jegyzőkönyv hitelesítése után a pénztári és ellenőri jelentéseket veszi tudomásul a közgyűlés. — Viznyovszky János a csoportvezetését múlt évi működéséről tesz jelentést. Rámutat a nagy munkanélküliségre, mely egy csoportot, mint a szövetséget a legnehezebb feladat elé állította. A csoport fennállása óta ilyen agyermévi munkanélküliség még soha nem volt és ennélfogva a vasmunkásság helyzete is teljesen lerongyolódott. Majd az Unió Vagongyár igazgatóságának kizsákmányolási törekvéséről ismerteti. Ezen vállalat évi 300 millió lei megrendelést kap az államtól és a munkásokat a nyári hónapokban túlórázás mellett végezteti el, félre pedig a munkásokat szelnek ereszti. Mindezen változati csak a munkások teljes megszervezésével lesz lehetséges. A villamosmű munkásai 10% -ban szervezték meg a Princz gépgyárnál szintén tarthatatlan állapotok uralkodnak a munkások állandó cserélgései folytán. Mindezen nehézségek dacára, a csoport mégis fejlődést mutat és az év folyamán 102 új tag lépett be. Végül a kongresszus határozatairól tesz részletes jelentést. Több hozzászólás után a közgyűlés a vezetőség jelentését egyhangulag tudomásul veszi és megadja a felmentvényt. — Korelnőknék Venter György szaktársat választotta meg a közgyűlés. A jelölőbizottságba pedig Károlyi Géza, Jenei István, Turkács Pál, Augustin András és Kocsis József szaktársak lettek kiküldve. — Mezősny György a szövetség központi vezetőségének határozatát ismerteti, mely szerint a központi Bukarestbe való költözése van tervbe véve. Ezzel kapcsolatosan a kolozsvári csoport javaslatát olvassa fel. A központi áthelyezése ügyében alapos és tárgyilagos felszólalások után a következő egyhangu határozatot hozta a közgyűlés: „Az országos vas- és fém munkás szövetség szatmári csoportjának február 15-én megtartott rendes évi közgyűlése tiltakozik a központi vezetőség azon határozata ellen, hogy a szövetséget vezetői határozattal Bukarestbe lehessen áthelyezni. Amennyiben ennek szükségessége fennállana, úgy erre egyedül a vasmunkások kongresszusa van hivatva dönteni. Eppen ezért követeli a közgyűlés a kongresszus összehívását.” — Ezután az új vezetőséget választja meg a közgyűlés és pedig: Elnök Viznyovszky János, alelnök Daics Mihály, pénztárosok I. Szilágyi Péter és II. Jenei István, jegyző Mezősny György, ellenőrök Kocsis József és Márton Gyula, választmányi tagok Burghoffer Simon, Nagy József, Botos Sándor, Kertész Gyula, Augustin András, póttagok Lănczi Zoltán, Oláh Károly, Turkács Pál. — Viznyovszky szaktárs az új vezetőség nevében köszöni meg a bizalmat, további kitartó szervező munkára hívja fel a közgyűlést megjelent tagok figyelmét és a szépen sikerült közgyűlést berekeszti.

Munkásbiztosítás Romániában

II.

Baleset eseténi segély és járandóság

Baleset esetén a biztosított tag az első 11 héten át éppennyug kezeltek, mintha betegségének nem baleset volna az oka.

A 11-ik héten tul, illetve — amennyiben betegségük már előbb járt le — betegségyük kimerítésétől kezdve a biztosított tag munkaképtelenségének százaléká arányában rokkantsági járandóságot kap, mely azonban csak azoknak fizetetik ki, akiknek munkaképtelensége nagyobb mint 10%.

A baleset eseténi segély nagysága:

Ha a munkaképtelenség (hány) %-os	Az alapjárandóság egy évre	Az alapjárandóság egy hónapra	Havi pótlék
12 %	172,80	14,40	110 — Lei
15 "	216 —	18 —	110 — "
20 "	288 —	24 —	110 — "
25 "	360 —	30 —	198 — "
30 "	432 —	35 —	198 — "
35 "	504 —	42 —	307 — "
40 "	576 —	48 —	307 — "
45 "	648 —	54 —	438 — "
50 "	720 —	60 —	438 — "
55 "	792 —	66 —	559 — "
60 "	864 —	72 —	559 — "
65 "	936 —	78 —	689 — "
70 "	1008 —	84 —	789 — "
75 "	1080 —	90 —	874 — "
80 "	1152 —	96 —	874 — "
85 "	1224 —	102 —	1032 — "
90 "	1296 —	108 —	1032 — "
100 "	1440 —	120 —	2000 — "

Ha a balesetet szenvedett biztosított tag meghal, hátramaradottjai a következőkre tarthatnak igényt:

1. A fent kimutatott temetési segélyre, éppennyug, mintha a tag betegségből kifolyólag halálozott volna el.

2. Havi nyugdíjra, és pedig:

a) Az elhalálozott özvegye havi 400 lei.

b) Az apa nélküli árvák havi 300 lei.

c) A mindkét szülő nélküli árvák, havi 600 lei.

d) Az elhalálozott által fentartott szülők, havi 400 lei.

Az elsőfoku rendőrhatalóság, melynek körzetében a baleset megtörtént, köteles az esetet a helyszínen megvizsgálni, ahol a munkaadó és a balesetet szenvedett, vagy annak legközelebbi hozzátartozója jelenlétében és az orvos segítségével a következőket kell megállapítani:

a) A balesetet szenvedett tag személyi adatait.

b) A baleset időpontját és okát.

c) A szenvedett sérülések milyenségét és következményeit.

d) A munkaadó, illetve a szerencsétlenül járt tag esetleges hanyagságát.

Az ezekről felvett jegyzőkönyv legkésőbbben 8 napon belül az illetékes kerületi betegsegélyző-pénztárnak benyújtandó.

Amint látjuk, a romániai munkásbiztosítás még nagyon alacsony szinten mozog. A betegsegélyzőpénztárak által nyújtott biztosítás korántsem felel meg a kívánalimnak és a biztosítottak igényeinek. Ezt látva és ismerve a szociálisbiztosítások jelentőségét, a munkásosztálynak nem lehet más jelszava, mint: **Harc a betegsegélyzők autonómiájáért!**

Halálozás. Mély fájdalommal közöljük az alább elhunyt szaktársak neveit: **Palkó Ioan** (Lupény), **Petrovski Franz** (Anina). A szövetség részükre 5-5 ezer lei temetkezési segélyt utalt ki. Elhunyt szaktársaink emléket kegyelettel őriz meg a romániai szervezett vasmunkásság.

A marosujvári Solvay-művek munkásaihoz!

A gyár igazgatósága a fennálló kollektív szerződést felmondta nyilván azzal a céllal, hogy a jövőre a szerződésben változtatásokat eszközöljön. Az igazgatóság részéről történő kollektív szerződés felmondása illuzóriussá válik abból a szempontból, mert március 1-én felmondás nélkül is megszűnik.

A Solvay-művek munkássága nehéz helyzet előtt áll. Mindenekelőtt a még rendelkezésre álló időt használja fel arra, hogy sorait szervezze meg és így a munkásság összpontosult erejét állíthatja szembe a munkáltató kizsákmányoló törekvésével.

Feladás szerkesztő: Bartalis Sándor.
Kiadó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége